Oświadczenie złożone
przez senatora Rafała Muchackiego
na 52. posiedzeniu Senatu
w dniu 10 kwietnia 2014 r.

Oświadczenie skierowane do ministra pracy i polityki społecznej Władysława Kosiniak-Kamysza oraz do ministra finansów Mateusza Szczurka

Szanowni Panowie Ministrowie!

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (dalej: ustawa o pieczy) ustala zasadę, zgodnie z którą za pobyt dziecka w pieczy zastępczej odpłatność ponoszą rodzice lub inna osoba dysponująca majątkiem dziecka. Istnieje wątpliwość co do tego, co się dzieje z długiem z powyższego tytułu w przypadku śmierci rodzica, w przypadku, gdy za jego życia została wydana decyzja o ustaleniu opłaty, jak również w sytuacji, gdy nie wydano decyzji o wysokości opłaty przed śmiercią rodzica.

Jak wskazuje w komentarzu do ustawy pani adwokat Katarzyna Tryniszewska, ta należność wchodzi do długu spadkowego (a zatem może obciążyć dzieci pozostające w pieczy). Z kolei takiemu stanowisku przeczy myśl, że opłata ta nie jest należnością cywilnoprawną, ale administracyjnoprawną – ustalaną w drodze decyzji. Jeżeli zatem podlega dziedziczeniu, to na zasadach opisanych w ustawie o finansach publicznych i ordynacji podatkowej. Należy mieć na uwadze, że jest to przecież należność ściśle związana z osobą rodzica, toteż w mojej ocenie należy uznać, iż należność z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej nie wchodzi do spadku ani nie przechodzi na spadkobierców w inny sposób, ponieważ jest ściśle związana z osobą zobowiązanego (rodzica), co wyklucza nabycie spadku.

Ze względu na powyższe wątpliwości proszę o ustosunkowanie się do zagadnienia dziedziczenia długu z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku potwierdzenia spadkobrania takiego długu, proszę o wskazanie, w jaki sposób organy powinny postępować z takimi długami (w szczególności w zakresie umarzania tego rodzaju długów nabytych w spadku).

Z poważaniem
Rafał Muchacki